

خطای حسابرسی: نقش نوع، رتبه و دوره تصدی حسابرس

ابوالحسن حسین آبادی^۱، فخر الدین محمد رضائی^۲، ابوطالب نعیمی^۳

۱- کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه خوارزمی، تهران

۲- عضو هیئت علمی گروه حسابداری دانشگاه خوارزمی، تهران

۳- دانشجوی دکترای حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی، تهران

چکیده

علی رغم نقش عمده حسابران در افزایش قابلیت اعتماد صورت‌های مالی، کیفیت خدمات حسابرسی ارائه شده توسط حسابران ناهمگون بوده و تحت تاثیر عواملی مانند نوع حسابرس، رتبه موسسات حسابرسی و دوره تصدی حسابرس است. تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران که می‌تواند ناشی از بروز خطای حسابرسی باشد، در مقایسه با سایر کشورها بسیار بالاست. در نبود شواهد تجربی کافی، پژوهش حاضر به بررسی نقش رخدادهای جدید در بازار حسابرسی کشور (مانند رتبه‌بندی و تغییر اجرای موسسات حسابرسی) بر خطای حسابرسی می‌پردازد. به عبارت دیگر، هدف پژوهش حاضر آزمون نقش نوع حسابرس (حسابرس دولتی در مقایسه با حسابرس خصوصی) رتبه موسسات حسابرسی و دوره تصدی حسابرس در بروز خطای حسابرسی است. در همین راستا، نمونه‌ای مشتمل بر ۱۷۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران، طی دوره زمانی ۱۳۹۴-۱۳۸۹ انتخاب و فرضیه‌های مربوطه با استفاده از مدل‌های رگرسیونی آزمون شد. نتایج نشان می‌دهد موسسات حسابرسی معتمد رتبه اول رابطه معناداری با خطای حسابرسی ندارد و همچنین، گزارشات حسابرس دولتی در مقایسه با حسابرس خصوصی با خطای نوع اول بیشتر و خطای نوع دوم کمتری همراه است. علاوه بر این، نتایج نشان می‌دهد که دوره تصدی حسابرس رابطه معناداری با خطای حسابرس ندارد.

واژگان کلیدی: رتبه‌بندی موسسات حسابرسی؛ نوع حسابرس؛ دوره تصدی حسابرس؛ خطای نوع اول حسابرس؛ خطای نوع دوم حسابرس.